

Матеріали та методи

Проведено імуногістохімічне дослідження біопсійного матеріалу з ділянок шкірної псоріатичної висипки та інтактної шкіри у 25 хворих на псоріаз. Крім того, для порівняння результатів імуногістохімічних досліджень проведено вивчення біопсійного матеріалу шкіри здорових осіб (5 пацієнтів). Для визначення характеру і поширеності місцевих клітинних імунних і запальних реакцій застосовано імуногістохімічні методики з визначення експресії маркерів CD284 (TLR4), CD289 (TLR9).

Результати

Експресія TLR4 та TLR9 в епідермісі шкіри в нормі є найбільш виразною у клітинах базального та шилоподібного шарів. Слід зазначити, що експресія цих рецепторів переважно ядерна, в цитоплазмі епітеліоцитів забарвлення мінімальне. В епідермісі інтактної шкіри хворих на псоріаз визначалась більш активна експресія TLR4 та TLR9. Топографічно спостерігалась переважна локалізація цих рецепторів у базальному шарі епідермісу. У шкірних псоріатичних бляшках визначається значне потовщення епідермісу та зростання кількості TLR4- та TLR9-позитивних клітин. Макрофаги, що мігрували в судинах сосочків дерми, мали виражену позитивну експресію маркера. TLR4- та TLR9-позитивні моноцити і макрофаги виявлялись в судинах і периваскулярному просторі сосочкового шару дерми. Найбільша кількість позитивних клітин спостерігалась в судинах, які розміщувалися в сосочках.

Висновки

У хворих на псоріаз встановлено гіперсекрецію і гіперпродукцію епітеліоцитами шкіри прозапальних біологічних маркерів, зокрема TLR4- та TLR9-позитивних клітин, які виявляються як у ділянках, уражених псоріатичною висипкою, так і в інтактній шкірі. Це свідчить про перманентну стимуляцію лімфоцитів та макрофагів не лише в ділянках псоріатичних бляшок, а й у віддалених.

УДК 618.11-03.2-067

Вплив папіломавірусної інфекції на перебіг вагітності, пологів, післяпологового періоду і стан новонароджених у жінок після органозберігаючого лікування передраку і початкових стадій раку шийки матки

О.О. Єгоров

Харківська медична академія післядипломної освіти

Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2

Більше 290 млн жінок інфіковані вірусом папіломи людини (ВПЛ). За даними міжнародних джерел, поширеність ВПЛ серед молодих людей може перевищувати 20 %. Інфекція ВПЛ щорічно призводить до 530 тис. випадків захворювання на рак шийки матки (РШМ) і до 275 тис. випадків смерті від цієї онкопатології. Вагітність є фактором ризику папіломавірусної інфекції і сприяє активній реплікації і персистенції ВПЛ. У вагітних відзначається більш висока інфікованість у порівнянні з невагітними, яка становить загалом 30–65 %, причому інфікованість тільки генотипами високого онкогенного ризику – 20–30 %.

Метою роботи було виявити вплив генітальної папіломавірусної інфекції на перебіг вагітності, пологів, післяпологового періоду та стану новонароджених у жінок після органозберігаючого лікування передраку і початкових стадій РШМ.

Першу групу становили 40 вагітних після органозберігаючого лікування цервікальної інтраепітеліальної неоплазії (CIN) II–III ступеня та РШМ Tis і T1a1N0M0, у яких виявлені високоонкогенні генотипи ВПЛ. До другої групи увійшли 40 жінок з фізіологічним перебігом вагітності.

Кожній пацієнтці у виділених групах проводили молекулярно-генетичне дослідження, матеріалом для якого стали зіскрібки поверхнього шару епітелію шийки матки. Для виявлення факту вертикальної трансмісії ВПЛ проводився забір аспіратів з верхніх дихальних шляхів дітей обстежених раніше жінок. Забір матеріалу проводився відразу після народження одноразовим аспіраційним катетером, приєднаним до медичного вакуумного відсмоктувача. Персистенція папіломавірусної інфекції визначалась шляхом детекції генотипів ВПЛ у зіскрібках з ротоглотки у шестимісячних дітей пацієнток першої групи. Для верифікації високоонкогенних генотипів ВПЛ використовували метод полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).

Проведене дослідження показало, що вагітність у пацієнток з папіломавірусною інфекцією частіше ускладнювалася загрозою невиношування. Загроза переривання вагітності у пацієнток першої групи зустрічалася в 45,0 % випадків, що статистично значимо частіше, ніж у другій (32,5 %). Передчасні пологи в першій групі зустрічалися в 5,0 %, що в 2 рази частіше, ніж у другій (2,5 %). У пацієнток з ВПЛ в 2,5 рази частіше пологи ускладнювалися травмами м'яких тканин пологових шляхів. Вагітність, ускладнена гестозом та анемією, а також вагінальні пологи були факторами ризику перинатальної передачі ВПЛ. Перебіг вагітності і пологів не був визначальним фактором при персистенції ВПЛ в організмі дитини. Отримані дані про ускладнення періоду гестації у вагітних з папіломавірусною інфекцією, можливості інфікування ВПЛ новонароджених обґрунтовують доцільність проведення обстеження жінок на наявність ВПЛ-асоційованої патології геніталій та її лікування на етапі прегравідарної підготовки.

УДК 616.972-08:(615.32+615.33)

Опыт использования липосомального препарата в комплексном лечении больных сифилисом

Н.Н. Иванова, Г.М. Бондаренко, С.В. Унучко, В.В. Кутовая, Е.В. Левицкая

ГУ «Институт дерматологии и венерологии НАМН Украины», г. Харьков

Сифилис остается одной из важнейших медико-социальных проблем во многих странах мира, в том числе в Украине. Современный сифилис характеризуется удлинением инкубационного периода, преобладают скрытые и рецидивирующие формы. Сифилис, особенно поздние формы заболевания, может быть причиной возникновения специфического поражения внутренних органов, нервной системы, приводит к внутриутробной гибели плода у беременных, а также возникновению

врожденного сифилиса. Также появились новые механизмы устойчивости возбудителей бактериального и вирусного происхождения к антибиотикам и химиопрепаратам.

Известно, что липосомальные формы лекарственных средств позволяют значительно повысить эффективность и качественно изменить характер их действия. С точки зрения биологической совместимости липосомы идеальны как переносчики лекарственных препаратов. Они изготавливаются из природных липидов, и поэтому нетоксичны, не вызывают нежелательных иммунных реакций и разрушаются под действием обычных ферментов, присутствующих в организме. Липосомальные формы лекарственных препаратов позволяют уменьшить терапевтическую дозу антибиотиков, пролонгировать их действие, уменьшить сроки лечения, а также снизить их токсичность. Использование липосом для лечения сифилиса еще недостаточно используется в мире.

Для лечения сифилиса используют бензилпенициллин, так как он обладает антимикробным бактерицидным действием. Однако при введении препарата возможны аллергические реакции: кожные высыпания, крапивница, озноб, головная боль, интерстициальный нефрит. Кроме того, использование бензилпенициллина для лечения сифилиса вызывает образование в крови больных метгемоглобина, который содержит избыточное окисленное железо в эритроцитах крови и не может переносить кислород, в результате чего страдает функция эритроцитов.

Целью работы была оценка результатов эффективности лечения больных скрытым сифилисом с использованием липосомального препарата Липин.

Материалы и методы

Под нашим наблюдением находилось 10 больных поздним скрытым сифилисом. Лечение сифилиса проводилось согласно инструкции МЗ Украины. Кроме того, в комплексное лечение был добавлен липосомальный препарат Липин. Группу сравнения составили 8 больных сифилисом, получавших лечение согласно стандартной методике. Липин вводился, согласно инструкции, капельно, бензилпенициллин – согласно обычным схемам лечения.

Результаты

После проведенного комплексного лечения Липином и бензилпенициллином в течение 5–10 дней титр антител в крови больных стал в 4 раза меньше, чем до госпитализации. В группе больных, получавших только бензилпенициллин, титр антител в течение одного курса лечения не падал и оставался на уровне титров до госпитализации. Кроме того, у больных в течение лечения комплексом Липин и бензилпенициллин не было отмечено образования метгемоглобина, в то время как у больных, получавших только бензилпенициллин, уровень метгемоглобина выросал от 4 до 9 % (при норме 1 %).

Выводы

Пилотные данные анализа негитивации серологических реакций после лечения больных сифилисом позволяют говорить об ускорении негитивации у пациентов, получавших комплексную терапию, включающую липосомальный препарат Липин и бензилпенициллин.

УДК 616.517-07-089-056.83

Загальноклінічна характеристика хворих на псоріаз курців тютюну

О.С. Ковальова, В.П. Федотов

Запорізький державний медичний університет

Підвищення ефективності терапії псоріазу – одна з актуальних проблем сучасної наукової та практичної дерматології, що обумовлено відсутністю чітких знань етіології дерматозу та багатьох факторів патогенезу, а також складністю та тривалістю лікування. Роль куріння тютюну при псоріазі не вивчалась, хоча не виникає сумніву негативний вплив його на перебіг дерматозу. Тому лікування псоріазу у хворих курців тютюну залишається невирішеною проблемою.

Мета роботи: визначення деяких патогенетичних механізмів впливу паління тютюну на виникнення та перебіг псоріазу.

Основну групу дослідження становили 72 хворих на псоріаз віком від 24 до 56 років, які активно щоденно палили (51 чоловік і 21 жінка) упродовж 6 років і більше. У всіх хворих був встановлен вульгарний або бляшковий псоріаз з локальним ураженням (44 хворих), поширеними формами (28 пацієнтів). 20 хворих не вживали тютюн (група порівняння). Контрольна група складалася з 34 практично здорових осіб.

Визначали якість життя за допомогою опитувальників МОЗ, вивчали мотиви куріння, спадковість, шкідливі звички, стан здоров'я. Для визначення нікотинової залежності використовували опитувальник К.О. Fagerstrom. Також вивчали індекс курця, проводили підрахунок пачко-років. Факт куріння та кількісний розрахунок поточного нікотинового навантаження визначали за допомогою імуноферментного хемілюмінесцентного дослідження концентрації котинінів у ранковій порції сечі.

24 пацієнти мешкали у сільській місцевості, 48 – у містах. 58 пацієнтів були одружені, 14 – не одружені, 18 не мали певного роду занять, 22 пацієнти працювали в торгівлі та сфері послуг, 21 – були службовцями, 8 – сільгосппрацівниками, 3 – робочими. 41 з 12 хворих мали інші шкідливі звички та обтяжливі фактори (вживання алкоголю – 8 пацієнтів, недостатня гігієна – 21, відсутність фізичної культури – 62, зловживання кавою – 24). Ненормований робочий час був у 51 хворого, відсутність спеціальних місць для паління – 64.

Вплив негативних факторів на розвиток і перебіг псоріазу треба враховувати при розробці методів лікування і профілактики. Із супутньої патології у курців тютюну переважали гіпертонічна хвороба, стенокардія, атеросклероз, ангіопатія, геморої, захворювання органів дихання, травлення, розлади ВНС, психічні хвороби і розлади поведінки, спричинені вживанням тютюну. Звертає на себе увагу більша кількість серцево-судинних захворювань, хвороб органів травлення, дихальних шляхів, уражень ротової порожнини, можливо, патогенетично пов'язані з впливом паління тютюну.

Тест Фагерстрома у хворих на псоріаз курців тютюну становив $(5,2 \pm 4,3)$ бала і був 0 у хворих, що не палили. Індекс курця був (226 ± 208) , кількість пачко-років – $(22,8 \pm 21,9)$ при 0 – у хворих на псоріаз, які не палять. Концентрація котинінів у сечі була у досліджуваних хворих курців тютюну (9239 ± 8393) нмоль/л, а в тих, що не палили, – менше 350 нмоль/л, що було статистично достовірним ($p < 0,05$). Таким чином, у хворих на псоріаз курців тютюну, на відміну від хворих на псоріаз, що не палили, спостерігались збільшення середніх показників за індексом курця, концентрації котинінів у сечі, кількості балів за тестом Фагерстрома, кількості пачко-років, що було статистично достовірним.

Нами встановлено, що рівень куріння істотно вищий у хворих на псоріаз чоловіків, ніж у жінок ($\chi^2 = 5,9, p < 0,05$). Більшість хворих на псоріаз жінок швидше звикають до регулярного куріння, хоча вдвічі раніше палити починають чоловіки. Аналіз мотиваційних факторів, що сприяють залученню до куріння, свідчать про негативний вплив соціального